

Ronald Puppo

Visat núm. 10
(octubre 2010)

Ronald Puppo, nascut l'any 1954 a San Francisco, Califòrnia, treballa des de 1994 a la Universitat de Vic, on dóna classes de traducció, de llengua anglesa i de civilització i cultures de països anglosaxons. El seu llibre *Selected Poems of Jacint Verdaguer. A Bilingual Edition* (The University of Chicago Press, 2007) és la primera antologia que recull, en anglès, la poesia de Verdaguer.

Diplomat en Études Françaises per la Universitat de Grenoble i en Literature French-English per la Universitat de Califòrnia (Santa Cruz), Puppo s'instal·là a Catalunya l'any 1979 per aprendre el català. A la Universitat Autònoma de Barcelona, on es llicencià i es doctorà en filosofia, va conèixer Pere Lluís Font i Josep Ramoneda, professors seus i assessors de la col·lecció «Textos Filosòfics» (Editorial Laia / Edicions 62), els quals li van encarregar la traducció al català de l'obra mestra de Karl Popper *The Logic of Scientific Discovery* (1959), versió anglesa de *Logik der Forschung* (1934), actualitzada pel filòsof austríac amb noves notes i apèndixs, que aparegué a Barcelona l'any 1985 amb el títol *La lògica de la investigació científica*. Entre altres professors de la UAB, va conèixer també, Joan Rovira, amic i veí de Sant Cugat, i Victòria Camps, la qual va dirigir la seva tesi doctoral. A principi dels noranta, els articles de Puppo publicats a l'*Avui* van ser el punt de partida per tal que li proposessin elaborar una antologia dels escrits més representatius sobre el moment històric que va culminar amb la independència de les colònies angleses a l'Amèrica del Nord. Va dur a terme el projecte amb la publicació del volum *Independència i unió dels Estats Units d'Amèrica* (Llibres de l'Índex, 1993), el qual introdueix, recull i anota textos de Benjamin Franklin, Patrick Henry, Thomas Jefferson, St. John de Crèvecoeur, James Madison, i —gairebé a títol d'obsequi— el cèlebre conte de Washington Irving, «Rip Van Winkle», en traducció catalana de Puppo.

A la Universitat de Vic va conèixer nombrosos estudiosos de Verdaguer, com ara Ramon Pinyol i Ricard Torrents i, també, el destacat hispanista i catalanòfil Arthur Terry, que ajudà a Puppo amb comentaris i consells sobre les seves primeres versions en anglès d'alguns cants de *Canigó*. Després, un cop va haver revisat i anotat acuradament la seva traducció del poema èpic, arribà a un acord amb la Universitat de Chicago per publicar un recull verdaguerià que servís per introduir el poeta i la seva obra al públic anglosaxó, ja que, de Chicago estant, veien massa arriscada la publicació d'un sol poema d'un autor encara poc conegut en anglès. *Selected Poems of Jacint Verdaguer* fou presentat a la Fira de Frankfurt, l'any 2007, amb una lectura bilingüe a càrrec del traductor i del poeta i rapsode Enric Casasses al Lesezelt, acte organitzat per la Fédération Internationale des Traducteurs (FIT), i poc temps després el llibre es va presentar a quatre universitats nord-americanes i a Dublín. En l'article «Una antologia de futur» (*Serra d'Or*, núm. 583-584, juliol-agost 2008) Ricard Torrents va escriure:

«Mai fins ara no s'havia fet de Verdaguer, ni potser de cap altre autor català, una edició tan fina i

aguda ahora, tan rigurosament basada en estudis de literatura comparada, en especial pel que fa a la mètrica, i ahora tan poètica en el sentit rigorós de poesia».

I les veus als Estats Units van corroborar aquesta opinió. Patricia Hart, professora de Purdue University i traductora d'Isabel-Clara Simó a l'anglès, va afirmar:

«It is hard to think of a single translation from Catalan that is potentially more significant. *Selected Poems of Jacint Verdaguer* is truly a labor of love that must have been many years in the making. Ronald Puppo is a gifted reader and conveyor of poetry, who has an incredible warmth and understanding of Verdaguer which he conveys through these lovely, painstaking translations».

Puppo ha publicat, també, traduccions puntuals a l'anglès d'altres poetes catalans: Josep Carner, Tomàs Garcés, Joan Salvat-Papasseit, Enric Casasses, Lluís Solà, Josep Checa i Víctor Obiols.

Més recentment, el seu *One Day of Life is Life: Joan Maragall* (Londres/Barcelona: Fum d'Estampa Press, 2020) és la primera antologia, extensament anotada, de poesia i prosa de Joan Maragall en llengua anglesa.

La seva traducció de *Canigó* de Jacint Verdaguer, *Mount Canigó: A tale of Catalonia* (Woodbridge UK/Barcelona: Tamesis/Barcino: 2015), fou guardonada amb el Premi Crítica «Serra d'Or» de Catalanística, 2016.